

Matthias Stein

Programma Rectoris Academiæ Rostochiensis, Matthiæ Stein/ J.U.D. Cod. P. P. O. Qvo Christum Crucifixum A Deo Desertum Civibus Academicis Præ Oculis Depingit, Utqve Peccando Deum non deserant, ne ab eo vicissim deserantur, Admonet Ac Obtestatur

Rostochii: Typis Joh. Wepplingii, [1708?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn893546127>

Druck Freier Zugang

T. 512.

—
1708. Fasten

~~A-1256.~~ 109.

Q. 1708

PROGRAMMA
RECTORIS

ACADEMIÆ ROSTOGHIENSIS,

MATTHIÆ Stein/

J. U. D. Cod. P. P. O.

270

CHRISTUM
CRUCIFIXUM
ADEODESERTUM

QUIBUS ACADEMICIS
PRÆ OCULIS DEPINGIT,
UTQUE

Quando DEUM non deserant,
ne
ab eo vicissim deserantur,
ADMONET AC OBTESTATUR.

Rostochii,
Typis Joh. Wepplingii, SER. PRINC. & ACAD. Typogr,

M. 1256 109

Um, exoriente illo, quo in Eccle-
fiâ abs Verbi Divini Præconibus
Salvator ac Dominus noster Chri-
stus Jesus pro nobis crucifixus præ-
dicatur, more nobis consveto, ver-
ba ad Vos Programmate quodam-
facienda mihi erant, CIVES HO-
NORATISSIMI! electuro disle-
rendi materiam illicò se offerebat
admirabilis planè ac ineffabilis il-
la, de quâ cruci affixus conquestus ipse est, ejus derelictio,
referentibus Matthæo & Marco Evangelistis, illo quidem
Cap. XXVII. 46. hoc Cap. XV. 33. *Et horâ nonâ clamavit*
Jesus voce magnâ, dicens, Eloi, Eloi, lamma Sabachthani ? quod
est, si quis interpretetur, Deus meus, Deus meus, cur deseruisti
me ? Uti universam Christi passionem in Scripturis Vete-
ris Testamenti prædictam novimus, provocantibus ad eam
subinde tum Christo ipsomet, tum Scriptorum Historiæ E-
vangelicæ quadrigâ; ita & de hac ipsâ derelictione jam mul-
to ante Vates ille Psalmographus, quem sacro afflarat Numi-
ne Deus, in persona Christi, Pater in persona filii, servus in
persona Domini loquutus erat Psalm. XXII. 1. Judæi quidem,
omnia enim de Christo vaticinia de quolibet alio potius, quam
Salvatore nostro, interpretari solent; totum huncce Psalmum,
& sic

& sic initialia quoque ejus verba precationem esse ajunt Eccle-
siæ Judaicæ, in afflictionibus suis plangentis, utque DEUS
ipsi, nunc quidem ab eo derelictæ, propitius esse velit cum
gemitu ac ejulatibus precantis. At verò Christiani nos, Chri-
stum pro vero agnoscentes Messia, non de se ipso, non de
Ecclesiâ Israëliticâ, nec de quoquam alio loquutum esse Psal-
ten, firmâ fide tenemus. Aut enim Christum crucifixum
verum esse & à DEO toties promissum humani generis Re-
demtorem, negari oportet, aut Psalmus allegatus vaticinium
de Christo est. Ipsissima namque sunt, quæ Christus in cru-
ce pendens voce magnâ exclamans protulit, Psalmi hujus
verba. Et nisi omnia metallunt, Paulus, vel quisquis ejus
est Auctor, certè à Spiritu S. impulsus, in Epist. ad Ebr. V. 7.
ad hoc ipsum quoque respexit, quando de Christo scripsit:
*Qui in diebus carnis suæ, cum & preces & supplicationes
apud illum, qui poterat ipsum à morte servare, cum clamore vali-
do & lacrymis obtulisset, & exauditus esset pro reverentiâ.* Ac-
cedit, quod & verba Psalm. IIX. 6. in hac ipsâ Epistolâ ad
Ebr. Cap. II. 7. Christo Salvatori nostro dulcissimo appli-
cantur. In omni passionis Historiâ quæ miranda sunt, quæ-
que omnem superant humanum captum occurrunt: nullum
autem majus, me judice, hac Christi derelictione inveniri
potest. Filius ille unigenitus, Joh. I. 14. Filius ille dilectus
in quo Patri benè complacitum est, Matth. III. 17. à Patre se de-
sertum queritur; verus ille æternusque Deus à Deo derelictus
est. Ecquid vero hoc mysterii est? Fuere inter Patres Gre-
gorius Nazianzenus, Augustinus, Bernhardus, alique, Chri-
stum non in propriâ suâ, sed humani generis personâ illam de
Dei derelictione effudisse querelam, existimantes, quorum
sententiam recentiorum nonnulli, cum primis Calvino, uti
vocantur, Reformati adeò non rejiciunt, ut eandem approbent
defendantque. Posteriores hi multa sane mysteria ad ratio-
nis suæ captum exigentes, ut alia, ita & hoc negotii torquent
contra Spiritus S. revelantis intentionem, contraque expres-
sam & claram latè Scripturæ S. revelatæ literam, Enimve-

ro tantum abest, ut in cruce Christi derelictum se à DEO
queri habuerit opus genus humanum, ut potius in eâdem abs
pendente in eâ redemptum, perque illum Deo reconciliatum
ac cum eo unitum rursus sit. Et qui semetipsum Christus
à Deo derelictum dixisset, si non ipse, sed genus duntaxat hu-
manum desertum à DEO fuisset? Fuit sanè in propriâ suâ per-
sonâ ipse in cruce pendens Christus derelictus, utpote qui
non: cur deseruisti meos? sed: cur deseruisti me? exclamavit.
Patres autem illi, in propriâ personâ Christum derelictum esse
negantes, ad id respexere dubio procul, quod non ob pro-
pria delicta, sed ob imputata ipsi omnia omnium hominum
peccata DEUS eum deseruerit. Et hoc uti verissimum omni-
nò est: ita non cum Nestorio putandum, ac si derelictio
hæc dissolutionem quandam importaret unionis illius per-
sonalis, quæ est inter divinam & humanam naturas, quâ hæc in-
ter sese unitæ ita sunt, ut unam constituant personam, quæ
nec solum Deus, nec merus homo, sed Θεωὶ ἰσῶτα Θεῶ, simul
Deus simulq; homo in unâ numero hypostasi sit. Non enim
separabilis aut dissolubilis hæc est unio, utpote quam nec Deus
dissolvere per suam omnipotentiam unquam vult, nec dissol-
vere quidquam aliud potest; adeò quidem ut nec in morte ipsâ
ruptum sit illud hypostaticæ unionis vinculum, sed corpus
Christi revera Filii DEI corpus, ac anima Christi, à corpore
quamvis separata, revera Filii Dei anima fuerit permanse-
ritq;. Ex quo consequitur, non consistere hanc derelictio-
nem in subtractione communicatæ, vi unionis personalis, di-
vinæ Majestatis. Nam communicatio idiomatum divinorum
proximè ac immediatè ex unione personali fluit. Uti igitur
hæc, ita & istam indissolubilem esse oportet. Hoc est
illud, quod Paulus dicit Col. II. 9. In Christo inhabitare to-
tam plenitudinem DEitatis corporaliter. Et jam nota est illa
Theologorum regula: Quod semel assumpsit Filius Dei, id
nunquam deposuit. Multo minus dici potest, constitisse
Christi derelictionem in deliquio ipsius divinitatis Christi.
Hæc namque omnis omninò imperfectionis est expert, quæ
una

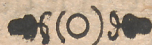
una eademque numero divinitas Patris est. Neque etiam est, ut quis persuadere sibi possit, verba Christi de derelictione DEI conqverentis aliquam in eo arguere fiducia absentiam aut desperationem. Desperatio quippe peccatorum est omnium gravissimum, siquidem ex incredulitate oritur. Christus autem sanctus est, impollutus, segregatus à peccatoribus, asseverante Epistola ad Ebr. VII. 26. Et quid? num Christus, si desperasset, pro nobis satisfacere DEO potuisset? cum hac suâ passione quaslibet potius desperationis nostræ causas auferre ipsum oportuerit. Neque omnis derelictio DEI conjunctam sibi statim desperationem habet. Quamquam enim illa in finali, non tamen in temporaria derelictione locum habet, qualem Christus, perferens. Ut autem rectè de hac Christi derelictione sentiamus, præsupponendum ante omnia est, repræsentasse Salvatorem patientem universum genus humanum, omniaque omnium hominum tulisse peccata. Ita enim loquutus de eo est olim ille pollens venturi temporis augur, quem Veteris Testamenti nuncupare Evangelistam solemus, Eisaia LIII. 4. 5. 6. *Verè langviores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portavit: & nos putavimus eum quasi leprosum, & percussum à DEO, & humiliatum.* Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostram: disciplina pacis nostra super eum, & livore ejus sanati sumus. Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit: & posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum. Idem planè, ni tortè majus, testatus est Gentium ille Doctor, Paulus, 2. Cor. V. 21. *Deus eum, qui non novit peccatum, pro nobis peccatum fecit.* Et ad Gal. III. 13. factum esse Christum pro nobis execrationem, dicit, His verò ita se habentibus, Christum Redemptorem nostrum id omne pati oportuit, quod pati debebant peccatorum poenarumque infinitarum rei homines omnes. Non autem externis duntaxat poenis ac afflictionibus obnoxii eramus peccatores, sed & interno poenarum sensui ac dolori animi affligenti, imò excrucianti. Quandoquidem igitur læsa per peccata mortalium infinita Dei justitiæ satisfacturus omnium in universum loco, & pro omnibus omnium peccatis erat Christi

stus, pati ipsum oportebat poenas tam externas corporis, tum
 internas animæ. Cruci itaque affixus nullum in se deprehendit
 interiorum inhabitantis licet sibi divinæ Majestatis sensum, nihil
 ex eâ inveniebat dulcedinis, nihil solatii, refocillantis gratiæ cœ-
 lestis nihil. Inde tantus dolor dulcissimo Salvatore enatus, ut
 exclamaret voce magna: *DEUS meus! DEUS meus! cur dereliquisti me?*
 Ex quibus consequitur haud difficili momento, non
 à solâ Patris personâ derelictum esse Christum, exclusis Filio at-
 que Spiritu S. quin potius, cum derelictio hæc ad humanam ter-
 minetur naturam, & opera, quæ vocantur, ad extra, juxta pro-
 batam Theologorum regulam, sint indivisa; ipse Filius DEI hu-
 manæ naturæ suam subtraxerit auxilium solatiumque. Agno-
 scitur proinde, in quantos conjectus dolores Christus sit. Id
 autem omne nostrum loco pertulit Salvator, ut habeamus, ex quo
 immensum ejus erga miseros nos homunciones æstimare possimus
 amorem. Scilicet, primi Parentes nostri imaginem divinam si-
 bi concreatam, non ut personale, quod in ipsorum personis fi-
 niendum; sed ut naturale donum, quod ad nos, posteros eorum,
 ab ipsis cum naturâ humanâ propagandum erat; acceperant, vi-
 cibus & ipsi & nos cum eis Deo perfectè adhærere potuissemus
 omnes. At illi proh! à Diabolo seducti, peccando contra le-
 gem divinam à DEO defecerunt, DEUM detulerunt, deserendo
 efficientes, ut deserere nos quoque, si secundum justitiæ suæ
 rigorem judicare nos voluisset, Deus in æternum potuisset. At
 superavit justitiâ, quâ in nos fertur, misericordia. Cumque hæc
 Christum nobis dederit Redemptorem, hic derelictus à Deo est no-
 strum loco, ut nos Deo reconciliati, ipsi rursus uniremur ac cum ipso
 viveremur sine fine. Hæc Christi derelictio nobis paravit aditum
 ad Deum, hæc conciliavit nobis accessum in fiduciâ. Edocet id
 Paulus Rom. V. 1. 2. *Pacem habemus erga DEUM per Dominum
 nostrum Jesum Christum, per quem & contigit nobis, ut fide perdu-
 ceremur in gratiam hanc, in quâ stamus & gloriamur sub spe gloriæ
 DEI.* Nec minus Ebr. IV. 15. 16. *Non habemus Pontificem, qui
 non possit affici sensu infirmitatum nostrarum: sed tentatum per omnia
 juxta similitudinem absque peccato: Accedamus igitur cum fiduciâ
 ad thronum gratiæ, ut consequamur misericordiam, & gratiam in-
 veniamus*

veniamus ad opportunum auxilium. Agnoscimus quidem, CIVES
HONORATISSIMI ! ex his ineffabilem , imò & incomprehen-
sibilem illam erga nos Divinæ bonitatis ac misericordiæ magni-
tudinem : ast meminisse juxta oportet infinitæ Dei justitiæ iræque
peccata severissimè punientis. Non enim proprio suo Filio Deus
pepercit, sed propter nostra, quæ ipse portavit, peccata eum dese-
ruit. Ecquid igitur nos, si in peccatis perleveraverimus, spe-
rare habemus? Quia si in humido ligno hæc fiunt, in arido
quid fiet? Luc. XXIII. 31. Deserimus nos Deum peccantes,
annon & ipse vicissim nos deserturus peccatores est? *Iniquitates
vestrae*, inquit Dominus DEUS EI. LIX. 2. *diviserunt inter vos &
Deum vestrum, & peccata vestra absconderunt faciem ejus à vobis, ne
exaudiret vos.* Non solis hoc, qui tum temporis erant, Israéli-
tis dictum putemus. Eodem semper modo affectus erga peccata
Deus est, quæ salvâ suâ sanctitate non odisse non potest. Ca-
veamus itaque oportet, ne per peccata à DEO nos avertamus, aut
ipsum deferamus, siquidem aliàs & ipse nos derelinquet. Po-
stulat equidem corrupta per primam prævaricationem natura no-
stra, ut vel omni tempore officiorum nostrorum admoneremur:
præcipuè tamen, dum memoriam acerbissimæ passionis, quâ in
derelictus à DEO est, Salvatoris nostri recolimus, à vitis cujus-
cunque generis sedulo abstinere nos oportet. Ast utinam non
contrarium vel quotannis doceret experientia! Christus patiens
derelictus à DEO est: nec tamen hoc terrere effrânos plero-
rumque animos potest, qui non iterum iterumque peccando De-
um derelinquant ipsumque Salvatorem suum. Christus à DEO
derelictus nos DEO reconciliavit: an Deum itaque nos de novo
deseremus? Christus à DEO derelictus nos liberavit à potestate
Satanae, sub quam ex justo redacti judicio eramus, postquam
rebelles DEO facti ab eo defeceramus: & iterum nunc eum
deseremus, Liberi illius patris servitutis jugum subituri? Do-
lendum profectò & lacrymarum penè fluminibus deplorandum
est, quod, qui Christianorum gerunt nomen, quibusque Jesus
Christus crucifixus ac derelictus à DEO præ oculis depingitur,
de novo Filium DEI ipsimet in se crucifigunt, ac malitiosè dese-
runt

runt. *Ne accommodetis vos ad figuram hujus mundi, sed transformemini per renovationem mentis vestrae, ut probetis, quae sit voluntas DEI, quod bonum est, acceptumque & perfectum; graviter admonitos nos vult Paulus Rom. XII. 2. At, quam in contrarium, sancto hoc tempore ruat mortalium pravitas, ignotum esse nemini poterit. Gentiles mentem habentes obtenebratam, abalienatos à vita Dei, imitantur Bachanalia viventes. Tantum abest ut per mentis renovationem transformentur, ut pretioso Christi sanguine redemptam animam commestationibus, computationibus, ac crapulis magis commaculent magisque. Ebrietatem, malorum omnium matrem, alicubi Augustinus vocat. Et verissime profectò, experienciâ testante, edixit. Haud quippe crediderim plura ex aliâ quâvis causâ, quam ex ebrietate, delicta oriri. Hinc turbæ, hinc clamores nocturni ac vociferationes, hinc jurgia, rixæ, lites, contentiones, duella, hinc aliorum læsiones, hinc libido, & quis omnia, quæ ebrietas, mater turpissima, parere solet vitia turpiora enumerare valet, si vel lingvas centum haberet, oraque centum? Quæ cum ita sint, abstinence, quælo Vos, CIVES! ab omni consortio, ubi ebrietati & per ebrietatem aliis peccatis occasio datur. Non credo, frustrantem hanc fore admonitionem, si propria salus vestra tam temporalis, quam æterna curæ Vobis cordique est. Inebriari si cupitis, inebriemini voluptatibus animarum vestrarum ex effuso pro nobis Christi sanguine, ut diffuant in laudes DEI pro redemptione nostrâ lingvæ vestræ. Meditemini semper Christi à DEO derelictionem, & non peccabitis. Et ni vos quoque deserit ab eo vultis, cavete, ne ipsum ante peccando deseratis.*

P. P. Sub Sigillo Academ. Rostoch.
Anno MDCCIIIX. d. 19. Februarii.

veniamus ad opportunum auxilium. Agnoscimus quod
HONORATISSIMI! ex his ineffabilem, imò &
sibilem illam erga nos Divinæ bonitatis ac misericordiam
tudinem: ast meminisse juxta oportet infinita Dei
peccata severissime punientis. Non enim proprio
pepercit, sed propter nostra, quæ ipse portavit, peccavit.
Ecquid igitur nos, si in peccatis perleverimus, non
rare habemus? Quia si in humido ligno hæc fieri
quid fiet? Luc. XXIII. 31 Deserimus nos Deum
annon & ipse vicissim nos deserturus peccatores esse
vestra, inquit Dominus DEUS EI. LIX. 2. *diviserunt*
Deum vestrum, & peccata vestra absconderunt faciem suam
exaudiret vos. Non solis hoc, qui tum temporis
dictum putemus. Eodem semper modo affectu
Deus est, quæ salvâ suâ sanctitate non odisse nos
veamus itaque oportet, ne per peccata à DEO nos
ipsum deseramus, siquidem alias & ipse nos derelictus
stulat equidem corrupta per primam prævaricationem
stra, ut vel omni tempore officiorum nostrorum
præcipuè tamen, dum memoriam acerbissimæ patris
derelictus à DEO est, Salvatoris nostri recolimus
cunqve generis sedulo abstinere nos oportet. Ad
contrarium vel quotannis doceret experientia! Quod
derelictus à DEO est: nec tamen hoc terrere
rumqve animos potest, qui non iterum iterumqve
um derelinquant ipsumqve Salvatorem suum.
derelictus nos DEO reconciliavit: an Deum itaque
deseremus? Christus à DEO derelictus nos liberavit
Satanae, sub quam ex justo redacti judicio erant
rebelles DEO facti ab eo defeceramus! & iterum
deseremus, Liberi illius patris servitutis jugum
lendum profectò & lacrymarum penè fluminibus
est, quod, qui Christianorum gerunt nomen,
Christus crucifixus ac derelictus à DEO præ
de novo Filium DEI ipsimet in se crucifigunt, ac

